

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích một nét tính cách của nhân vật Doan trong đoạn trích *Heo may, gió lộng* (Ma Văn Kháng) ở phần Đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm)

Guồng quay hối hả của cuộc sống hiện đại đã làm thay đổi văn hóa truyền thống trong gia đình.

Từ góc nhìn của người trẻ, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) trình bày suy nghĩ về vấn đề trên.

————— HẾT —————

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

(Đề thi có 02 trang)

Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề

Họ, tên thí sinh:

Số báo danh:

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

Tìm tới bãi cánh: Định lì, cứ vào lúc gió heo may đợt đầu thổi, chị Thảo - chị gái của Doan - lại lần thành phố thăm gia đình Doan. Doan và con gái rất mong ngóng cuộc viếng thăm này, nhưng vợ Doan lại vô cùng khó chịu, nhất là khi chị Thảo có ý định nương nhà gia đình em trai sau khi trải qua biến cố gia đình li tán, tức khoe suy yếu, hình thể kiệt quệ.

Sau hai năm không gặp lại, giờ đây, ngồi đối diện với Doan không còn là chị gái tươi đẹp, ông ả năm xưa. Trước mặt Doan lúc này là một hình hài khác, một kiếp phận khác, một tâm trạng khác. Trước mặt Doan là một bà lão quê mùa còm cõi, một mối và bất an. Trước mặt Doan là thân xác và tinh thần của một đời sống lao lực quá sức và triển miên trong giây vò, cắn rứt, tuy có nhẫn nhịn mà vẫn tiết ra xung quanh một nỗi buồn hùi hắt. [...]

Thời tiết chuyển hẳn sang đông giá cũng với bầu không khí u ám, nhảm nhạc trong gia đình. Vợ Doan về đến nhà, không đá thừng đựng nĩa, máy móc xa gần thì cũng lăm lăm một khối nặng trĩu. Xét cho cùng, lòng tham lam vì thường xuyên sống trong tình trạng thiếu thốn và sự sùng bái đồ hàng của người chị đã nông thôn hóa và thói xốc móc quái quỷ của vợ Doan đều vừa là đáng trách, vừa có thể và cần phải thế ⁽¹⁾. Khổ thay, Doan phải nhập vai môn đệ của học thuyết nhị nguyên. Được lòng đất, mất lòng trời, anh lo lằng như con cá vàng, loay hoay không biết xử lý các mối quan hệ sao cho phải. Vì trong thâm tâm chẳng nở trách cứ một ai nào. Nhất là lúc này đây, sau hơn một tuần đau đầu, mất ngủ, bà chị gái Doan rơi vào cơn đau yếu liệt liệt. Tức ngực, khó thở. Nhức nhối xương cốt. Hăm hấp sốt. Chân run, tay ỉn mỏi. Bữa cơm, nài ép, bà chị Doan cũng chỉ vài thìa cháo gọi là.

Ôm đau bao giờ chẳng gây phiền. Người thân cũng vậy thôi. Thuốc men. Đun nấu. Nâng giấc, săn sóc, hùi hùi, hòi han. Một nhọc và tốn kém là không tránh được. Mà hai mặt này, trong đời sống chỉ số an toàn quá kém cỏi hiện thời thì cũng quá dư thừa rồi. Tuy vậy sự sai lệch nhịp điệu sống và nỗi ăn ảnh lo ngại mối thật sự là nguyên nhân gây ra tâm trạng day dứt, bất ổn cho mọi người, nhất là vợ Doan. "Bà ấy ôm đau quái gì! Chẳng qua thấy ông em giàu có quá nên nằm ăn và chơi thế thôi! Ở nhà quê mấy khi được cơm bưng nước rót vậy!" Trời, một lần nghe từ miệng vợ câu nói hàm ý độc địa ấy Doan đã phải nghiêng răng để khỏi kêu trời!

Chao ôi! Người vợ thân yêu của Doan, Doan hiểu ý. Ừ thì y cứ tần tiện, thu vén; y cứ bo bo, bom bom; y cứ duy lợi triệt để đi. Ích kỉ hơn nữa đi cũng được! Chứ y không nên, không thể cặn tầu ráo máng, mất tình mất nghĩa, phủ phàng tàn tệ như thế. Sao y lại có thể quái ác đến thế? Hay đó là trạng thái bệnh lý và hậu quả của một cơn ám thị nặng nề y mới nhiễm phải gần đây? ⁽²⁾ Một lần nữa, cái Thủy bé nhỏ lại giữ vai trò cân bằng, san phẳng. Không một lời phản nản, không một cớ chỉ sơ suất, cằn mẫn và tràn đầy tinh thần trách nhiệm, nó đóng trọn vẹn vai cô hộ lý, người cấp dưỡng, người cháu gái tận tụy săn sóc cho bác gái nó. Trong khi Doan lo chữa chạy bằng Tây y cho bà chị thì nó hết ngày này qua ngày khác, hết lá vông, rồi lại xoa bóp, dần dờ chân tay mình mẩy cho người bệnh ruột thịt. Đặc biệt, trước mọi điều chỉ chiết cay nghiệt bác gái của mẹ nó, nó chỉ đọc một câu bác bỏ rất ngay thơ, nhưng vững tin và không sao bắt bẻ được: "Đầu mà!" [...]

(Trích *Heo may, gió lộng*, Ma Văn Kháng, in trong *100 truyện ngắn*⁹, Ma Văn Kháng, NXB Hội Nhà văn, 2017, tr. 138-144)

Chú thích:

⁽¹⁾ *thế lực*: thông cảm mà lượng thứ.

⁽²⁾ *đội đùng* này do người ra đề in đậm.

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Chỉ ra đặc điểm của ngôn ngữ thân mật trong những câu văn sau:

Bà ấy ôm đau quái gì! Chẳng qua thấy ông em giàu có quá nên nằm ăn và chơi thế thôi! Ở nhà quê mấy khi được cơm bưng nước rót vậy!

Câu 2. Liệt kê những chi tiết thể hiện thái độ khó chịu của nhân vật vợ Doan khi về đến nhà.

Câu 3. Nêu tác dụng của việc đan xen giữa lời người kể chuyện với lời nhân vật trong những câu văn in đậm.

Câu 4. Nhận xét tính cách của nhân vật Thủy được thể hiện qua cách ứng xử của nhân vật đối với bác gái.

Câu 5. Anh/Chị có cho rằng cách ứng xử của nhân vật vợ Doan vừa là đáng trách, vừa có thể và cần phải thế *ta* không? Vì sao?